

KESKI-POHJANMAA – EDUNVALVONTATAVOITTEET 2021 – 2022, ”VAHVA MAAKUNTA KESKELLÄ KASVUVYÖHYKETTÄ”

Keski-Pohjanmaan maakunnan menestys pohjautuu monipuolisen kasvun ja kilpailukykyisen alueen toimintaedellytysten turvaamiseen sekä edelleen kehittämiseen.

Maakunnan kehittämisen keskeinen missio ja tavoitetila on ”*Vahva maakunta keskellä kasvuvyöhykettä*”.

Keski-Pohjanmaan maakunta on vahvasti riippuvainen koko alueen vetovoimasta ja pitovoimasta. Kasvua ja elinvoimaa maakuntaan luovat uudistumiskykyinen, innovatiivinen ja vetovoimainen osaaminen sekä kilpailukykyinen, monipuolinen ja kansainvälinen elinkeino- ja yritystoiminta, vahvana veturina keskuskaupunki Kokkola, Kokkolan alueen suurteollisuus sekä koko maakunnan elinvoimainen maatalous.

Maakunnan kasvu muodostuu kolmen avaintekijän kautta, jotka ovat osaaminen, kilpailukyky ja saavutettavuus. Lämpileikkaavina toimintoina ovat maaseutu, kansainvälisyys ja vetovoima, jotka ovat tavoitteiden toteuttamisen mahdollistajia jokaisessa avaintekijässä.

Keski-Pohjanmaan maakunnan menestyksen kasvattaminen ja kilpailukykyyn lisääminen on edunvalvonnan tavoitteena. Vaikuttamisen ja edunvalvonnan kohteina ovat mm. valtion talousarvio, lainsäädäntö sekä valtionhallinnon eri ohjelmat ja suunnitelmat. EU-edunvalvontaa toteutetaan Itä- ja Pohjois-Suomen yhteisen EU-toimiston toimesta ja avustamana. Erityisesti edunvalvonnalla tulee pyrkiä hankkimaan rahoitusta hankkeisiin, jotka vahvistavat maakunnan osaamista ja vetovoimaa sekä parantavat liikkuvuutta maakunnasta ulospäin ja maakunnan sisällä.

Edunvalvonnan tavoitteiden toteutuminen vaatii usein monivuotista ja laajaa yhteistyötä. Vaikuttamistyötä tehdään yhdessä maakunnan kuntien, yritysten, kouluttajien, tutkimuslaitosten, valtionhallinnon edustajien ja vaalipiirin kansanedustajien kanssa.

Keski-Pohjanmaan maakuntahallitus hyväksyi 16.12.2019 edunvalvontatavoitteet vuosille 2020-2021. Tavoitteiden toteutumiseksi on tehty onnistunutta vaikuttamistyötä laajalla rintamalla yhteistyössä eri toimijoiden kanssa. Vuosille 2020-2021 hyväksytyssä edunvalvontasuunnitelmassa jatkettiin vahvaa, maakunnan menestykseen tähtäävää informaation jakamista kohdennettuna keskeisimpiin valtakunnallisiin ja alueellisiin päättäjiin ja tahoihin. Vuosien 2020-2021 edunvalvontatyössä korostuivat maakunnan tulevan kauden 2021-2027 koheesio- ja maatalousrahoituksen saannon turvaaminen, kuntien kehittämistä ja elinvoimaisuutta parantavien edunvalvontatoimenpiteiden toteuttaminen sekä

alueellinen suunnittelu koronaviruksen taloudellisten vaikutusten jälkihoitoon ja jälleenrakennukseen.

Tässä asiakirjassa esitetyt maakunnan edunvalvontatavoitteet on käsitelty kuntajohtajien kokouksessa 3.12.2020. Maakuntahallitus hyväksyi Keski-Pohjanmaan edunvalvontatavoitteet 2021-2022 kokouksessaan 14.12.2020 toteutettavaksi.

Keski-Pohjanmaan liiton edunvalvonnan keskeiset tavoitteet 2021 – 2022 on esitetty liitteessä 1. Yksityiskohtaiset tavoitteet ja suoritettavat toimenpiteet ovat esitetty liitteessä 2.

Maakuntajohtaja

Jyrki Kaiponen

Yhteyspäällikkö

Teppo Rekilä

LIITTEET 2 = 13 lehteä

JAKELU Keski-Pohjanmaan liiton jäsenkunnat
Maakuntahallitus
Maakuntavaltuusto

PÄÄTAVOITTEET

1. EU-TUKIPOLITIikka:

Päätavoite: EU:n koheesiolitiikan, maatalouspolitiikan ja elpymisvälineen sisältö ja toimeenpano tukevat Keski-Pohjanmaan alueen tarpeita ja Keski-Pohjanmaan rahoitussääntö pysyy vähintään ohjelmakauden 2014 – 2020 tasolla.

EU-johtajat sopivat huippukokouksessa 17.–21. heinäkuuta 2020 EU:n rahoituskehiksestä vuosille 2021–27 sekä Next Generation EU -elpymisvälineestä. Sovittu kokonaisbudjetti on 1 824,3 miljardia euroa (rahoituskehys 1074,3 mrd., elpymisväline 750 mrd.).

Heinäkuun EU-huippukokouksen myötä Suomen kansallinen saanto tarkentui. Itä- ja Pohjois-Suomen kannalta huippukokouksen neuvottelutulos oli myönteinen kasvaneen NSPA-tuen ja uuden 100 M€:n erityismäärärahan myötä. EU:n neuvoston heinäkuun 2020 huippukokouksen päätösten mukaisesti NSPA-tuen määrä nostettiin tulevalla ohjelmakaudella 40€/asukas/ vuosi.

Hallitusohjelmassa 2019-2023 on linjattu Itä- ja Pohjois-Suomen tukien pysyvyys. Hallitusohjelman mukaan EU:n koheesiolitiikassa pyritään turvaamaan aluekehitysrahoituksen taso sekä harvaan asutun Itä- ja Pohjois-Suomen erityisasema ja tukien pysyvyys.

Suomessa EU:n alue- ja rakennepolitiikan 2021-2027 ohjelmavalmistelu ”Uudistuva ja osaava Suomi 2021-2027” on edennyt vaiheeseen, jossa käsittelyssä on ohjelmaversio 6. Ohjelmaan tullaan sisällyttämään nykyisten EAKR- ja ESR-rahastojen lisäksi kolmas, uusi rahasto – Oikeudenmukaisen siirtymän rahasto (JTF) - omana toimintalinjanaan. Uuden rahaston toteutus tapahtuu maakuntatasolla hanketoiminnan kautta EAKR:n ja ESR:n tapaan.

Koronakriisin taloudellisten vaikutusten jälkihoidon ja jälleenrakennuksen alueellisten toimien kokoamiseksi on Keski-Pohjanmaalla laadittu alueellinen selviytymissuunnitelma, joka kattaa vähintään vuodet 2020–2021. Suunnitelma on edellytyksenä elvytyspaketin varojen käytölle.

Tavoitteena selviytymissuunnitelmassa on Keski-Pohjanmaan elinkeinorakenteen uudistuminen, joka nojaa osaamiseen ja innovaatioihin ja suuntautuu kansainvälisesti. Jälleenrakennuksen toimenpitein edistetään digitalisaatiota ja tuetaan hiilineutraalin ja kestävä yhteiskunnan rakentamista.

Keski-Pohjanmaan liiton edunvalvontatavoitteet asiassa ovat:

1. Keski-Pohjanmaan liitto tukee Suomen ”Uudistuva ja osaava Suomi 2021-2027” ohjelman sisältöä monivuotiseksi kehittämissuunnitelmaksi ja rahoitus pohjaksi. Suomen maakuntien aluekehittämisen rahoitusta päätöksenteossa tulee ottaa huomioon Itä- ja Pohjois-Suomen erityishaasteet sekä liittymissopimuksen mukaiset periaatteet ja määrätietoisesti tavoitella Suomen aiemmin ottaman kannan mukaisesti koheesiopolitiikan rahoitussaannon maksimointia ja jatkuvuutta.
2. Keski-Pohjanmaan liitto pitää äärimmäisen tärkeänä, että EU:n neuvoston heinäkuussa tekemät päätökset NSPA-tuen nostosta ja 100 miljoona euron erityistuen kohdentumisesta Itä- ja Pohjois-Suomelle toteutuvat täysimääräisesti. Itä- ja Pohjois-Suomen erityisrahoituksen kohdentumisen perusteena tulee olla Itä- ja Pohjois-Suomen maakuntien valmisteleva ohjelmakokonaisuus ja siinä määritetty sisältö (ns. IP:n NSPA ITI-ohjelma).
3. Keski-Pohjanmaan liitto edistää osaltaan kansallisen oikeudenmukaisen siirtymän mekanismin (JTM) käyttöönottoa Suomessa ja hyödyntää JTF-rahoituksen saannon täysimääräisesti maakunnan kehittämiseksi, turpeesta luopumisen elinkeinoille aiheuttamien toiminnallisten, taloudellisten ja sosiaalisten negatiivisten vaikutusten vähentämiseksi sekä vihreän siirtymän toimeenpanon tukemiseksi.
4. Keski-Pohjanmaan liitto tukee maakuntien välistä yhteistyötä laadukkaiden ja kustannustaloudellisten ratkaisujen toimeenpanemiseksi välittävien toimielimien hallinto- ja valvontajärjestelmän kehittämisessä. Keski-Pohjanmaan liitto näkee tärkeänä, että maakuntien tekninen tuki ja henkilöstöresurssit kohdennetaan tasapuolisesti välittävälle toimielimille ilman väestömääräpohjaista kriteeriä.
5. Keski-Pohjanmaan liitto tukee maatalouden yrittäjätukien ja maaseudun kehittämissuunnitelman ylläpitämistä ja kohdentumista alueille vähintään nykyisellä tasolla. EU:n maatalouden rahoituksella on merkittävä rooli maakunnan kehittämisessä ja kasvun saavuttamisessa. Myönteiselle kehitykselle on tärkeää luoda jatkossakin mahdollisimman hyvät edellytykset.

2. OSAAMINEN

***Päätavoite:** Keskipohjalaisten yritysten, elinkeinoelämän, julkisen hallinnon ja muiden organisaatioiden tarvitseman osaavan työvoiman saatavuus turvattu.*

Tavoitteet ja toimenpiteet niiden saavuttamiseksi määritellään 16.12.2019 hyväksytyssä Keski-Pohjanmaan osaamisstrategiassa. Maaliskuussa 2020 perustettiin Osaavaa työvoimaa Keski-Pohjanmaalle -neuvottelukunta ja marraskuussa 2020 valmistui Osaava työvoimaa -toimenpideohjelma.

Kuntien ammatillisia tarpeita vastaava koulutus sekä osaavan työvoiman saatavuuden turvaaminen on tunnistettu tarpeeksi jokaisessa Keski-Pohjanmaan kunnassa. Kunnat toivovat koulutuksen järjestäjien tuovan koulutuksia kuntiin. Pulaa on esimerkiksi lähihoitajista sekä metalli-, elintarvike- ja sähköalan osaajista. Paikalle tuodun koulutuksen uskotaan vahvistavan alueella pysymistä koulutuksen jälkeen.

Työperäisen maahanmuuton edistäminen ja tulijoiden tukeminen yhteiskuntaan sopeutumisessa nousi toiseksi keskeiseksi kokonaisuudeksi. Ulkomaisen työvoiman perheiden yhdistämistä säätelevän lainsäädännön muuttaminen sekä ulkomaisten opiskelijoiden kotoutumiseen tähtäävä työ ovat toimenpiteitä tavoitteen saavuttamiseksi. Tammikuussa 2019 alkanut Pohjanmaan ELYn koordinoima Talent Coastline -ekosysteemi edistää kansainvälisen työvoiman saantia alueelle. Keski-Pohjanmaa on ohjelmassa mukana.

3. SAAVUTETTAVUUS

***Päätavoite:** Keski-Pohjanmaan liikennejärjestelmä palvelee maakunnan ihmisten ja elinkeinoelämän tarpeita. Laajakaistayhteydet kattavat koko maakunnan alueen ja yhteyksien kehittämisessä on huomioitu uusien sähköisten palvelujen tarpeet.*

Tavoitteen toteutumista edistävät toimenpiteet määritellään valmisteilla olevassa Keski-Pohjanmaan alueellisessa liikennejärjestelmäsuunnitelmassa.

Maantielikenteen osalla suurimpana haasteena on riittävän rahoituksen saaminen niin kunnossapitoon kuin parannustoimenpiteisiin. Rahoituksen saamisen edellytyksenä on ajan tasalla olevat suunnitelmat. Kunnostussuunnitelmien valmistelu edellyttää aktiivista yhteistyötä eri viranomaistahojen kanssa. YTA-alueen yhteinen liikennejärjestelmäkoordinaattori edistää liikennehankkeita vuonna 2021. Keski-Pohjanmaan liikenneinfran kärkihankkeet ovat Kokkolassa vt8 / vt13 / vt28 parantamistoimenpiteet, kt 86/63 luokituksen nosto valtatieksi sekä yt 7520 rakenteen parantaminen Perho-Kinnula välillä.

Lentoliikenteen toimintaedellytyksiä kehitetään Kokkola-Pietarsaari lentoliikenteen eturyhmän sekä 5-maakuntakentän yhteistyöverkoston kautta. Kokkolan satamalle puolestaan tavoitellaan TEN-T ydinverkon sataman asemaa.

Keski-Pohjanmaa on ollut edelläkävijä korkeatasoisten tietoliikenneyhteyksien rakentamisessa. Julkisomisteiset yhteydet ovat saatavilla joka kunnassa. Tavoitteena on 100 Mbit:n laajakaistayhteyden ulottaminen jokaiseen

ympäri vuorokautisesti asuttuun asujaimistoon joko valokuituyhteyden taikka mobiilitukiaseman kautta. Valtion tukea tarvitaan yhteyksien nopeuttamiseksi sekä tarjonnan laajentamiseksi.

4. ELINKEINOT

Päätavoite: Maakunnan vientivetoinen elinkeinotoiminta vahvistuu ja maaseutuelinkeinojen kilpailukyky ja kannattavuus paranee.

Ilmastonmuutos, luonnon monimuotoisuuden heikkeneminen ja luonnonvarojen ylikulutus ovat ihmiskunnan vakavimpia ongelmia. Kestävyyssuunnitelman ratkaiseminen edellyttää nopeaa systeemistä muutosta yhteiskunnassa. Suomella on hyvät mahdollisuudet kestävä kehityksen mukaiseen ekologiseen jälleenrakentamiseen vakaan ja kestävä yhteiskuntarakenteen, koulutetun väestön ja korkean teknologiaosaamisen maana.

Suurimmat ilmastonmuutoksen vaikutukset kohdistuvat Suomessa toimialoihin, jotka perustuvat uusiutuviin luonnonvaroihin ja luonnon monimuotoisuuteen – eli maa- ja metsätalouteen. Jotta vakavilta seurauksilta vältytään, ilmastoa lämmittävien kasvihuonekaasujen päästöjä on rajoitettava ja tasapainotettava. Maa- ja metsätalous toimivat tasapainottajina sitomalla hiilidioksidia kasvaviin kasveihinsa.

Suomen hallitus on sitoutunut toimimaan tavalla, jonka seurauksena Suomi on hiilineutraali vuonna 2035 ja hiilinegatiivinen nopeasti sen jälkeen. Tämä tehdään nopeuttamalla päästövähennystoimia ja vahvistamalla hiilinieluja.

Keski-Pohjanmaalla on hyvät mahdollisuudet olla ensimmäinen hiilineutraali maakunta. Tämän toteuttamiseksi laaditaan vuonna Keski-Pohjanmaan ilmastotiekartta, joka luo mahdollisuudet saavuttaa hiilineutraalius vuoteen 2035 mennessä.

Energianturpeen käytön vähenemisen vaikutukset hillitsemiseksi EU on luonut Oikeudenmukaisen siirtymän rahaston (JTF). Keski-Pohjanmaan liitto laatii maakunnallisen JTF-suunnitelman helmikuun 2021 loppuun mennessä.

Kokkolan suurteollisuusalueen kehityksen turvaaminen on keskeinen elinkeinoelämän kehitettävä kokonaisuus. Erityisesti litiumin jatkojalostamisen turvaaminen sekä biotalouden/ kiertotalouden yritystoiminnan edistäminen ovat tärkeitä. Tavoitteena on myös eurooppalaisen kemian teollisuuden yhteistyöverkoston hyödyntäminen KIP:n alueen kehittämisessä.

Matkailun edistämisessä on paljon hyödyntämätöntä potentiaalia. Erityisesti luontomatkailulle on uutta kysyntää. Matkailun kehittämiseksi maakunnalliseksi elinkeinoksi toteutetaan laadittua matkailustrategiaa. Keskeisenä osana

matkailun kehittämistä on perustetun Metsäpeuranmaan neuvottelukunnan toiminnan vakiinnuttaminen.

COVID-19-pandemian seurauksena Keski-Pohjanmaalle on laadittu alueellinen selviytymissuunnitelma, jolla pyritään lieventämään pandemian kielteisiä vaikutuksia elinkeinoelämälle sekä vauhdittamaan uutta kasvua. Keski-Pohjanmaan liitto hyödyntää sen käytettävissä olevia rahoitusvälineitä suunnitelman jalkauttamiseksi käytäntöön, sekä edistää suunnitelmassa asetettuja tavoitteita ja kartoitettuja hankkeita aktiivisesti edunvalvonnassaan.

5. LAINSÄÄDÄNTÖ

Päätavoite: Lainsäädäntö on maakunnan eri toiminnot mahdollistavaa ja palvelee kuntien, asukkaiden ja elinkeinoelämän tarpeita.

Keski-Pohjanmaan liitto edistää edunvalvonnalla vuosina 2021 – 2022 kuntien elinvoimaisuutta, taloudenpitoa, hallintoa ja yhteistyötä koskevien lainsäädäntöhankkeiden toteutumista. Keski-Pohjanmaan liiton lähtökohtana lainsäätäjälle annettavissa lausunnoissa on jäsenkuntien hyvinvoinnin ja vetovoimaisuuden tukeminen sekä kuntiin kohdistuvan hallinnollisen taakan keventäminen ja vastuiden selkeyttäminen.

Keskeisimpiä edistäviä lainsäädäntöhankkeita ovat maakäyttö- ja rakennuslain uudistusten tukeminen maakuntaa ja kuntia palvelevalla tavalla, valtakunnallisen liikennejärjestelmäsuunnittelun saattaminen loppuun siten, että suunnitelmasta tulee selkeä, uudistushakuinen ja maakuntien kehittämistä ja toimintaa palveleva kokonaisuus sekä monialaisen maakunnan kehittämistä palveleva uudistustyö.

Maakäyttöä ja rakentamista koskevaa muutoksenhakua tulee kehittää siihen suuntaan, että oikeus hakea muutosta kaavoittajan toimenpiteisiin kohdennetaan sille, jonka oikeutta, etua tai velvollisuutta kaavoittajan toimenpide loukkaa.

Keski-Pohjanmaan liitto tukee maankäyttöön, tuulivoimaan ja uudistettavana olevan kaivoslain luvitusprosessien nopeuttamistavoitteita. Myös kuntien valtionapujärjestelmien uudistamista tuetaan. Erityisesti kaivosalan kehittämistä ja tuulivoimapuistohankkeita koskevan säätelyn joustavuuden lisääminen sekä ympäristölupaprosessien nopeuttamisen edistäminen korostuvat ympäristö- ja luonnonsuojelutavoitteista tinkimättä.

Nykyisen valtiosuusjärjestelmän koetaan palvelevan huonosti alueemme kuntia ja sosiaali- ja terveystalouden rahoittamista. Tavoitteena tulee olla, että valtiosuusjärjestelmä mahdollistaa tasapuolisen julkisten ja sote-palvelujen saatavuuden eri kunnissa ja kaikille maakunnan asukkaille.

Pääministeri Sanna Marinin hallituksen ohjelmassa Osallistava ja osaava Suomi – sosiaalisesti, taloudellisesti ja ekologisesti kestävä yhteiskunta linjataan, että itsehallinnolliset alueet mahdollistavat vaiheittaisen siirtymisen monialaisiin maakuntiin. Tämä valmistellaan parlamentaarisesti vuoden 2020 loppuun mennessä. Keski-Pohjanmaan liitto pitää tärkeänä, että tulevaisuuden maakunnat rakentuvat selvästi laajan monialaisen tehtäväkokonaisuuden ympärille.

LIITE 2

YKSILÖIDYT TAVOITTEET

1. EU-TUKIPOLITIIKKA	TAVOITTEET	TOIMENPITEET
<p>Päätavoite</p>	<p>EU:n koheesio politiikan ja maatalouspolitiikan sisältö tukee Keski-Pohjanmaan alueen tarpeita ja Keski-Pohjanmaan rahoitussääntö pysyy nykyisellä tasolla</p>	<ul style="list-style-type: none"> - tuotetaan oikeaa ja ajankohtaista tietoa vastuuministereiden, Vaasan vaalipiirin kansanedustajien ja Suomen MEP:ien kautta päätöksentekoon - vaikutetaan vastuuministereiden ja ministeriöiden (erityisesti TEM ja MMM) kautta päätöksentekoon - vaikutetaan CAP-hallintotyöryhmän jäsenyyden kautta - vaikutetaan maakuntajohtajaverkoston kautta, painopiste IP-alueen maakuntajohtajat - vaikutetaan IP-alueen yhteisen ohjelmayhteistyön kautta - vaikutetaan maakunnan kansainvälisen yhteistyöverkoston kautta, erityisesti MEP:t, IP:n EU-toimisto ja yhteistyöverkostot - vaikutetaan Interreg BA:n ja Nord -ohjelmien yhdistymiskehitykseen siten, että uusi ohjelma 2021-2027 tavoitteineen palvelee mahdollisimman hyvin Keski-Pohjanmaan maakunnan hanketoimijoita - toimitaan aktiivisesti Merenkurkun neuvosto EAYY:ssä maakunnallisten tavoitteiden edistämiseksi rajat ylittävässä edunvalvonnassa - edistetään pohjoismaista NSPA-verkoston työtä maakunnan NSPA-johtoryhmään 2020-2021 asettamalla luottamusmiehedustajalla

2. OSAAMINEN	TAVOITTEET	TOIMENPITEET
Päätavoite	Keskipohjalaisten yritysten, elinkeinoelämän, julkisen hallinnon ja muiden organisaatioiden tarvitseman osaavan työvoiman saatavuuden turvaaminen.	<ul style="list-style-type: none"> - osaamisstrategian pohjalta on laadittu toimeenpanosuunnitelma maakunnallisiksi toimenpiteiksi osaavan työvoiman varmistamiseksi - edistetään vahvasti osaavan työvoiman saatavuuden toimeenpano-ohjelman toteutumista maakunnassa sekä Reisjärven, Kinnulan ja Kruunupyyn kunnissa. Käydään asiasta tarvittavat neuvottelut OKM:n, maakuntarajat ylittävien toimijoiden sekä yhteistyöyliopistojen ja oppilaitosten kanssa. - jatketaan työskentelyä perustetussa maakunnallisessa Osaavaa työvoimaa Keski-Pohjanmaalle -neuvottelukunnassa 2 kertaa vuodessa keskittyen jäsenkuntien ja elinkeinojen tulevaisuuden työvoiman osaamistarpeiden tunnistamiseen ja toimeenpanosuunnitelman seurantaan.
Alueen tarpeita vastaava koulutus	Kuntien erilaisia tarpeita vastaavan koulutuksen järjestäminen maakunnallisesti ja alueittain.	<ul style="list-style-type: none"> - vaikutetaan oppilaitoksiin jäsenkuntien tarpeen mukaisten koulutusten aloittamiseen kunnissa erityisesti lähihoitaja, matkailu, luontomatkailu, elintarvike-, metalli- sekä sähköala - vaikutetaan jatko-, täydennys- ja muunto-koulutuksen tarpeen mukaiseen järjestämiseen (esim. insinööri -> kaivosinsinööri) - vaikutetaan kaksoistutkintojen aloittamiseen
Osaavan työvoiman saatavuus	Tarjolla olevaa työvoimaa on riittävästi ja se vastaa alueen osaamistarpeita.	<ul style="list-style-type: none"> - vaikutetaan ulkomaisen työvoiman perheiden yhdistämisen lainsäädännön muutostyön etenemiseksi - tuetaan ulkomaisten opiskelijoiden kotoutumiseen tähtäävää työtä alueella - vaikutetaan työperäisen maahanmuuton lainsäädännön kehittymiseen

3. SAAVUTETTAVUUS	TAVOITTEET	TOIMENPITEET
Päätaavoite	<p>Keski-Pohjanmaan liikennejärjestelmä palvelee maakunnan ihmisten ja elinkeinoelämän tarpeita.</p> <p>Laajakaistayhteydet kattavat koko maakunnan alueen ja yhteyksien kehittämisessä on huomioitu uusien sähköisten palvelujen tarpeet.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - saatetaan loppuun alueellinen liikennejärjestelmäsuunnittelu, viedään päätöksentekoprosessiin sekä aloitetaan suunnitelman toteuttaminen - otetaan huomioon - tehdään esityksiä maakunnan liikennejärjestelmän osien suunnittelun edistämiseksi ja rahoituksen saamiseksi eri liikennehankkeille, pp valtion talousarvio ja talousarvioaloitteet
Maantiliikenne	<p>Runko- ja alueellisen tieverkon taso ja kunnon sapsito kehittyy</p>	<ul style="list-style-type: none"> - edistetään rahoituksen saamista Heino-lankaaren (vt 8, vt 13 liittymät) alueen liikennetarpeisiin maakunnallisena kärkihankkeena - edistetään vt 8:n kehittämistä erityisesti Kokkolasta Kruunupyyn kuntaan sekä Kokkolasta pohjoiseen ulottuvalla valtatieosuuksilla - vaikutetaan tiestön kunnostussuunnitelmien valmistelun edistämiseksi ja toteuttamiseksi, pp kt 63 maakunnallisena kärkihankkeena - edistetään rahoituksen saamista yt 7520 rakenteen parantamiseen Perho-Kinnula välillä - tehdään esityksiä eri rahoituslähteiden saamiseksi tiestön kunnan parantamiseksi - vaikutetaan rahoituksen saamiseksi hallitusohjelman mukaisiin kevyenliikenteen väylähankkeisiin
Lentoliikenne	<p>Toimivat lentoliikenneyhteydet luovat edellytykset elinkeinoelämän vientialojen kansainväliselle toiminnalle ja kehittymiselle sekä mahdollistavat uusien toimialojen knten matkailun kasvun.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - jatketaan Kokkola-Pietarsaari lentoliikenteen eturyhmän toimintaa - tuetaan lentoliikenteen kehittämistä vaikuttamalla strategiaan kumppaneihin ja keskeisiin päätöksentekijöihin - jatketaan muiden maaseutukenttien maakuntien ja kuntien edustajien kanssa yhteistä vaikuttamista tavoitteena alueita palvelevan lentoliikenteen palauttaminen

<p>Raideliikenne</p>	<p>Raideliikenteen kehittäminen rataverkon kuntoa ja kapasiteettia nostamalla mahdollistaa kustannustehokkaat kuljetukset henkilö- ja tavaraliikenteessä.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - seurataan Ylivieska-Iisalmi –radan sähköistyksen toimeenpanoa - tuetaan vahvasti rahoituksen saamista Kokkolan ratapihan Klara-kehittämishankkeelle maakunnallisena kärkihankkeena - tuetaan nopeaa junayhteyttä Tampere-Kokkola-Oulu välille - jatketaan lähiliikenteen mahdollisuuden edistämistä Ylivieska-Kokkola-Seinäjoki välillä - tehdään esityksiä Väylä-virastolle Kannuksen rautatieaseman liikennöinnin ja turvallisuuden parantamiseksi
<p>Meriliikenne</p>	<p>Kokkolassa on toimintavarma, voimakkaasti kasvava ja kehittyvä yleissatama, johon on sujuvat raide- ja maantieliikenteen yhteydet.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - varmistetaan sataman kaksoisraiteen toimeenpano - edistetään sataman kehittämiseen liittyviä liikennehankkeita sekä vaikutetaan edunvalvonnalla rahoituksen saamiseksi sataman investointihankkeisiin - vaikutetaan keskeisimpiin poliittisiin tahtoihin Kokkolan sataman saamiseksi TEN-T verkon ydinverkon satamaksi
<p>Tietoliikenneyhteydet ja palvelut</p>	<p>Mahdollistetaan jokaiselle maakunnan asukkaalle kattavat palvelujen saanti joko kiinteän tai mobiililaajakaistaverkon kautta.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - edistetään Keski-Pohjanmaan tarpeeseen perustuvan alustatalouden kehittymistä alueellamme - edistetään aukottoman laajakaistaverkon muodostumista alueellamme - selvitetään yhteistyö- ja vaihtoehtoisia rahoitusmahdollisuuksia laajakaistaverkon laajentamisesta ja verkon ylläpidosta aiheutuvien kustannusten kattamiseksi - tuetaan paikkariippumattomien tietoliikennepalvelujen muodostumista

4. ELINKEINOT	TAVOITTEET	TOIMENPITEET
Päätavoite	Maakunnan vientivetoinen elinkeinotoiminta vahvistuu ja maaseutuelinkeinojen kilpailukyky ja kannattavuus paranee.	<ul style="list-style-type: none"> - suunnataan EU:n rakennerahastovarojen, maaseuturahastojen sekä kansallisten varojen käyttöä erityisesti pk-sektoria, älykäästä erikoistumista ja maaseutuelinkeinojen edistymistä tukeviin hankkeisiin - edistetään toimialojen positiivista imagoa ja ulkopuolisen rahoituksen saantia
Suurteollisuus Kemia/ KIP/ Keliber	Kokkolan suurteollisuus ja alusta kehittyä ja akkukemikaalien valmistus alueella käynnistyy.	<ul style="list-style-type: none"> - ohjataan käytössä olevaa rahoitusta tarvittavien tutkimusympäristöjen kehittämiseen - tuetaan investointirahoituksen saamista akkukemikaali- ja akkuteollisuuden sijoittumiseksi maakunnan alueelle - tuetaan vahvasti ja edistetään maakunnallisella edunvalvonnalla tavoitteita akkutehtaan (1-2) sijoittamiseksi Keski-Pohjanmaalle Kruunupyyn kunnan mahdollisuudet huomioon ottaen - edistetään tietoisuutta KIP:n alueen mahdollisuuksista toimia eri elinkeinotoimintojen alustana
Maatalous, metsätalous turkistalous	Maa- ja metsätalouden sekä turkistalouden taloudelliset ja yhteiskunnalliset toimintaedellytykset ovat turvattu ja elinkeinoilla on yhteiskunnallinen hyväksyttävyyys.	<ul style="list-style-type: none"> - tuetaan osaavan työvoiman saamista alkutuotannon tarpeisiin - tuetaan maa- metsätalouden sekä turkistalouden sopeutumista ilmastonmuutokseen asettamiin vaatimuksiin - vaikutetaan rahoituksen saamiseksi tutkimusympäristöjen rakentamiseen sekä maa- ja metsätalouden sekä turkistalouden toiminnan kehittämiseen - vaikutetaan yhteiskunnalliseen päätöksentekoon - vaikutetaan maa- ja metsätaloudelle sekä turkistaloudelle myönteisen suhtautumisen kehittymiseksi yhteiskunnassamme

<p>Matkailu</p>	<p>Matkailua kehittyy ja vahvistuu maakunnalliseksi elinkeinoksi.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - edistetään matkailupalvelujen alueellista muodostumista ja saatavuutta - edistetään vahvasti luontomatkailun kehittämistä Perhon, Lestijärven, Reisjärven ja Kinnulan alueilla pp Metsäpeuranmaa ja salamajärven kansallispuisto - edistetään matkailutoimijoiden yhteistyötä elinkeinon kehittämiseksi vahvaksi toimijaksi Keski-pohjanmaalla ja jäsenkunnissa - laaditaan matkailun strategiaohjelman perusteella kuntien matkailun kehittämistä palveleva kehittämisohjelma - edistetään matkailun tarvitsemien tukipalveluiden syntymistä ja koordinaatiota maakunnassamme
<p>Uusiutuvaan energiaan siirtyminen</p>	<p>Keski-Pohjanmaalle syntyy mahdollisuudet saavuttaa hiilineutraalius 2035 mennessä.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - vaikutetaan ja edesautetaan tuulivoimarakentamisen etenemistä maakunnassa toteuttamalla tuulivoimaselvitys maakunnassa 2021 ja edistämällä tuulivoimahankkeita maakuntakaavoituksella 2022 alkaen - edesautetaan rahoituksen saamista hiilineutraalien ratkaisujen synnyttämiseksi maakunnassa - vaikutetaan rahoituksen saamiseen biokaasun tuottamiseen - selvitetään mahdollisuudet biokaasun alueellisen tankkausverkon rakentamiseen - laaditaan Keski-Pohjanmaan ilmastostrategia

5. LAINSÄÄDÄNTÖ	TAVOITTEET	TOIMENPITEET
Päätavoite	Lainsäädäntö on maakunnan eri toiminnot mahdollistavaa ja palvelee kuntien, asukkaiden ja elinkeinoelämän tarpeita.	<ul style="list-style-type: none"> - vaikutetaan maankäyttö- ja rakennuslain uudistukseen, valtakunnalliseen liikennejärjestelmäsuunnitteluun, kuntien valtionavustuslainsäädäntöön sekä sote-lainsäädännön toimenpanoon siten, että kaavoituksen joustavuus lisääntyy, mutta samalla maakuntakaavoitus ja sen oikeusvaikutteisuus säilytetään - vaikutetaan eri lainsäädäntöhankkeissa antamalla maakunnan ja kuntien etua parhaiten palvelevia lausuntoja pyytäjille - toimitaan aktiivisesti ja tarkoituksenmukaisella tavalla eri verkostoissa maakunnan ja jäsenkuntien edun varmistamiseksi lainsäädäntötyössä
Luvitusprosessien nopeuttaminen	Maankäytön, tuulivoimarakentamisen ja kaivoslain mukaiset luvitusprosessit nopeutuvat.	<ul style="list-style-type: none"> - vaikutetaan maankäyttöön, tuulivoimarakentamiseen ja kaivostoimintaan liittyvien valitusprosessien kehittämiseksi asianosaisaseman perusteella joustavimmiksi ja prosessitaloudellisimmiksi
Valtionosuusjärjestelmien uudistaminen	Valtionosuusjärjestelmä mahdollistaa tasapuolisen julkisten palvelujen saatavuuden eri kunnissa.	<ul style="list-style-type: none"> - vaikutetaan valtionosuusjärjestelmän uudistamiseksi - vaikutetaan valtionosuuksien muodostumiseen kuntien lähtökohdat ja erityistarpeet tunnistaen